

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	390
Land:	Eritrea
Kilde:	Landinfo
Titel:	Respons. Etiopia/Eritrea: Forhold for eritreiske flyktninger i Etiopia per januar 2023
Udgivet:	14. februar 2023
Optaget på baggrundsmaterialet:	2. november 2023

Etiopia/Eritrea: Forhold for eritreiske flyktninger i Etiopia per januar 2023

- Hvordan er situasjonen for eritreiske flyktninger i Etiopia i dag?
- I hvilken grad endret etiopiske myndigheter asylpraksis overfor eritreere i januar 2020?
- Hvordan har registrering av og infrastruktur for eritreiske flyktninger blitt påvirket av Tigray-krigen?
- Hva har skjedd med flyktningene som oppholdt seg i de krigsrammede områdene?
- Kan eritreiske flyktninger søke om pass og andre konsulære tjenester ved den eritreiske ambassaden i Addis Abeba?

Innledning

Denne responsen omhandler forhold for eritreiske flyktninger i Etiopia per januar 2023.¹ Eritreiske flyktninger i Etiopia er et tema som Landinfo har hatt fokus på gjennom flere år, og denne responsen må ses i sammenheng med tidligere publikasjoner om temaet (se Landinfo 2016 og Landinfo 2020). Responsen bygger i stor grad på informasjon fra muntlige kilder som Landinfo møtte på en informasjonsinnhentingsreise til Addis Abeba i november 2022. De muntlige kildene er anonymiserte av hensyn til deres arbeidssituasjon.

Dagens situasjon fremstår som en overgangsfase, hvor mye er uklart

Eritreiske flyktninger i Etiopia ble hardt rammet av Tigray-krigen, som brøt ut i november 2020.² Mye av den tidligere infrastrukturen rundt eritreiske flyktninger,

¹ Eritreere utgjør den tredje største gruppen flyktninger og asylsøkere i Etiopia. Per 31. desember 2022 var det offisielt 880 000 flyktninger og asylsøkere i Etiopia (UNHCR u.å.). De største opprinnelseslandene var Sør-Sudan med 46 prosent, Somalia med 28 prosent og Eritrea med 18 prosent.

² Landinfo har publisert flere redegjørelser av Tigray-krigen, senest i april 2022 (se Landinfo 2021a, 2021b og 2022a). Krigen har tatt flere vendepunkt etter dette, og den 2. november 2022 signerte de to hovedmotstanderne, føderale myndigheter og Tigrayfolkets frigjøringsfront (Tigrayan Peoples' Liberation Front – TPLF), en fredsavtale (se for eksempel International Crisis Group 2022 og Lu 2022). Dette har bedret den sikkerhetsmessige og humanitære situasjonen i de berørte områdene, men det gjenstår fortsatt store utfordringer, blant annet fordi Eritrea, som også

særlig i Tigray, er borte som følge av krigen. Tigray-krigen påvirket også etiopiske myndigheters håndtering av eritreiske flyktninger, blant annet ved at de (midlertidig) sluttet å registrere nye asylsøkere.

Ny infrastruktur er under oppbygging, og nye retningslinjer for vurdering av eritreiske asylsøkere skal være under utarbeidelse. Dagens situasjon fremstår følgelig som en overgangsfase, hvor mye fortsatt er uklart. Dette underbygges av informasjon fra etiopiske myndigheter (kilde B) og internasjonale organisasjoner (kilde C og D), som Landinfo møtte i Addis Abeba i november 2022. Alle kildene vi møtte, viste til at de selv jobbet med å få oversikt over situasjonen. Denne responsen gjenspeiler dette, noe som betyr at enkelte opplysninger kan fremstå som uklare og til dels motstridende.

Eritreiske flyktninger ble utsatt for vold og/eller fordrivelse under Tigray-krigen, til dels grunnet sin (antatte) etnisitet

Alle kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022, var omforente om at etiopiske myndigheter har tatt godt imot eritreiske flyktninger, og at myndighetene fortsatt viser velvilje overfor disse flyktningene. Kildene viste samtidig til at eritreiske flyktninger ble utsatt for vold fra flere aktører under Tigray-krigen, herunder den eritreiske hæren (Eritrean Defence Forces – EDF) og Tigray-styrker,³ og at mange ble fordrevet flere ganger i løpet av krigen (se under).

Flere kilder viser til at eritreiske flyktninger noen ganger ble utsatt for vold eller fordrivelse grunnet sin (antatte) etnisitet, og at tigrinya-talende eritreere lett kan forveksles med tigrayer (se for eksempel Miller 2022). Som det fremgår under, ble dette også understreket av etiopiske myndigheter. Kilde D (møte i Addis Abeba, november 2023) påsto i denne sammenheng at etiopiske sikkerhetsstyrker «holdt øye med» de eritreiske flyktningene i Addis Abeba under Tigray-krigen, særlig da Tigray-styrkene rykket sørover mot hovedstaden i slutten av oktober 2021 (se Landinfo 2021b, s. 3). Verken denne eller andre kilder vi møtte i Addis Abeba i november 2022 kunne imidlertid svare på i hvilken grad eritreiske

har deltatt i krigen, står utenfor fredsavtalen (se for eksempel Rakuba 2023). Landinfo følger situasjonen og vil publisere en oppdatert redegjørelse om Tigray-krigen etter hvert.

³ Etter at konflikten mellom TPLF og føderale myndigheter eskalerte til full krig i november 2020, omtalte TPLF de militære styrkene under deres kommando som Tigray Defence Forces (TDF). Føderale myndigheter omtalte dem imidlertid ikke som TDF, da begrepet ga inntrykk av å være en suveren hær. Landinfo benytter derfor den mer nøytrale betegnelsen «Tigray-styrker».

flyktninger eventuelt har blitt utsatt for reaksjoner fra etiopiske myndigheter under krigen fordi de ble forvekslet med tigrayer.⁴

Tidligere infrastruktur i Tigray er borte

Kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022 var samstemte i at Tigray-krigen har resultert i at all tidligere infrastruktur rundt eritreiske flyktninger i Tigray, inkludert inngangspunktene («entry points») langs grensen til Eritrea, mottaks- og registreringssenteret i Endabaguna og flyktingleirene,⁵ er borte.

Som det fremgår under, ble de to nordligste leirene i Tigray, Hitsats og Shimelba, ødelagt i begynnelsen av 2021. De to sørligste leirene i Tigray, Mai Aini og Adi Harush, ble forlatt i november 2022. Leirene i Afar er fortsatt i drift, men den vestligste av disse leirene, Berhale, ble rammet av kamphandlinger i januar 2021.

Kildene som Landinfo møtte i Addis Abeba i november 2022, var samstemte i at det er vanskelig å få oversikt over hva som har skjedd med alle de eritreiske flyktingene som oppholdt seg i de krigsrammede områdene. I avsnittene under forsøker Landinfo å gi et grovt overblikk over situasjonen, slik den fremstår per i dag.

Hva har skjedd med flyktingene i Tigray?

Det offisielle antallet registrerte flyktninger i Tigray før krigsutbruddet i november 2020 var 96 000 (UNHCR 2022a, s. 7). 8000 av disse var såkalte «out of camp-flyktninger» (sponsede flyktninger),⁶ som oppholdt seg i ulike byer i Tigray, mens de øvrige oppholdt seg i de fire flyktingleirene i Tigray (ACAPS 2021, s. 4). Det reelle antallet flyktninger i leirene ved krigsutbruddet, basert på hvor mange som faktisk hentet matrasjonene sine, var imidlertid langt lavere, anslagsvis 60 000 (UNHCR 2022a, s. 7). Dette betyr at antallet eritreiske flyktninger i Tigray ved krigsutbruddet var noe i overkant av 68 000.⁷

⁴ Reaksjoner mot tigrayer under Tigray-krigen er omtalt i en egen respons (Landinfo 2022b). En oppdatert respons om denne tematikken, basert på informasjon som Landinfo innhentet i Addis Abeba i november 2022, er under utarbeidelse.

⁵ Seks flyktingleirer i Etiopia var før krigen forbeholdt eritreiske flyktninger: Adi Harush, Mai Aini, Hitsats og Shimelba i Tigray-regionen, og Asayita og Berhale i Afar-regionen (Landinfo 2020, s. 6). De to sistnevnte leirene var forbeholdt eritreiske afarer.

⁶ Etiopia innførte i 2007 en såkalt «out of camp-policy» overfor eritreiske flyktninger, som gjorde det mulig for eritreiske flyktninger å søke om å få oppholde seg utenfor en flyktingleir (Landinfo 2020, s. 7). Flyktninger som fikk innvilget søknaden, fikk status som «out of camp-flyktning». For å få innvilget søknaden, måtte i utgangspunktet en etiopisk statsborger påta seg ansvaret for å ta vare på flyktingen.

⁷ Det er nærliggende å anta noen av flyktingene som ikke lenger hentet matrasjoner i leirene, i tillegg til et ukjent antall uregistrerte andre migranter fra Eritrea, også oppholdt seg i Tigray.

Leirene Hitsats og Shimelba, som lå nærmest grensen til Eritrea, ble ødelagt i begynnelsen av 2021 (se Landinfo 2021a, s. 29). Flere kilder har hevdet at eritreiske flyktninger som oppholdt seg i Hitsats og Shimelba, ble tvangsreturnert til Eritrea av EDF, eller returnerte dit «frivillig» for å unnsnippe volden i Tigray (Landinfo 2021a, s. 28–29). Landinfo utelukker ikke at slike returer kan ha funnet sted, men tilgjengelig informasjon tilsier at omfanget av slike returer i så fall var nokså begrenset. Denne vurderingen bygger på at UNHCR i mars 2022 opplyste at over 25 000 eritreiske flyktninger oppholdt seg i Mai Aini og Adi Harush, mens 43 000 eritreiske flyktninger hadde flyktet fra Tigray til Addis Abeba (UNHCR 2022a, s. 7). Dette utgjør cirka 68 000, som tilsvarer antallet eritreiske flyktninger som oppholdt seg i Tigray før krigen (se over).

De sørligste leirene Mai Aini og Adi Harush skiftet hender gjentatte ganger i 2021 (se Landinfo 2021a, s. 29), og igjen da den etiopiske hæren (Ethiopian National Defence Forces – ENDF) og dets allierte, herunder EDF, gjennomførte en storstilt offensiv mot Tigray-styrkene høsten 2022.⁸ I oktober 2022 oppholdt det seg, ifølge UNHCR (2022), cirka 6000 eritreiske flyktninger i Mai Aini, 7000 i Adi Harush, og ingen i de andre to leirene i Tigray. Da Landinfo var i Addis Abeba i november 2022, opplyste både etiopiske myndigheter (kilde B) og andre kilder, at flyktningene i Mai Aini og Adi Harush akkurat var blitt relokalisert til den nye leiren Alemwach i Amhara (se under) (se også UNHCR 2022c). Det er uklart hvor de resterende 12 000 flyktningene har blitt av, men nærliggende å anta at de har blitt fordrevet til andre deler av Tigray, Amhara, Afar eller Addis Abeba.⁹ Dette underbygges av kildene Landinfo møtte i november 2022,¹⁰ samt ulike nyhetsartikler, uten at disse oppgir tall (se for eksempel Yusuf 2022).

En av leirene i Afar ble også rammet av krigshandlinger

Det offisielle antallet eritreiske flyktninger i Afar før krigen var 55 000 (UNHCR 2022a, s. 7). Disse skulle i utgangspunktet oppholde seg i de to leirene Asayita og Berhale, men kildene er omforente om at en vesentlig del av dem i realiteten bodde utenfor leirene grunnet de tette båndene mellom afarer på tvers av grensen.¹¹

Leiren Berhale, som ligger nokså nært grensen til Tigray (se UNHCR 2018a), ble rammet av kamper i januar/februar 2022. Flere tusen av de eritreiske flyktningene

⁸ Offensiven resulterte i at ENDF og EDF inntok en rekke byer i Tigray, herunder Shire, i oktober 2022 (BBC 2022).

⁹ Kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022, viste alle til at antallet eritreiske flyktninger i Addis Abeba økte under Tigray-krigen, fordi mange av flyktningene i Tigray søkte tilflukt i hovedstaden.

¹⁰ Kilde C (møte i Addis Abeba, november 2022) viste blant annet til at en del eritreiske flyktninger oppholdt seg i Mai Tsebri, før de ble relokalisert til Alemwach i begynnelsen av november 2022. Kilde D (møte i Addis Abeba, november 2022) viste på samme måte til at et ukjent antall eritreiske flyktninger oppholdt seg i Endabaguna, før også de ble relokalisert til Alemwach.

¹¹ Kilde B (møte i Addis Abeba, november 2022) anslå at cirka $\frac{1}{3}$ av de eritreiske flyktningene i Afar oppholdt seg i byer og lokalsamfunn utenfor leirene.

som oppholdt seg i leiren, skal da ha flyktet til Semera, Afdera og andre steder i Afar (se for eksempel UN News 2022). Mange ble relokalisert til en midlertidig leir ved Serdo (kilde B, møte i Addis Abeba, november 2022).

Leiren Asayita, som ligger i den østlige delen av Afar mot Djibouti (se UNHCR 2018b), ble ikke direkte rammet av kamphandlinger.

Per november 2022 var det ifølge UNHCR cirka 29 000 flyktninger i Berhale, 26 000 i Asayita og 3000 i Serdo (UNHCR 2022e). Det totale antallet (58 000) er følgelig noe høyere enn det offisielle antallet eritreiske flyktninger i Afar før krigen (55 000). Det er nærliggende å anta at dette skyldtes at flyktninger fra Tigray har søkt tilflukt i Afar (se over). På spørsmål om dette, viste kilde C (e-post 2023) til at flyktningene i Afar i all hovedsak er etniske afarer, men at også andre etniske grupper har søkt tilflukt i regionen.

En ny leir for eritreiske flyktninger er under bygging

En ny leir for eritreiske flyktninger, Alemwach, er under konstruksjon mellom byene Debark og Gondar i Amhara-regionen. Konstruksjonen av Alemwach ble påbegynt i juni 2021, og pågår fortsatt (Fana Broadcasting Corporate 2021; Rudolf 2021). Da Landinfo var i Addis Abeba i november 2022, oppholdt det seg ifølge kilde C rundt 30 000 eritreiske flyktninger der. Mange av disse, ble som nevnt over relokalisert dit fra Mai Aini og Adi Harush, samt andre steder i Tigray.

Alemwach er fortsatt under bygging, og kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022 var omforente om at leiren per i dag har betydelige mangler knyttet til losji, sanitære forhold og annen infrastruktur.¹²

Etiopiske myndigheter (kilde B, møte i Addis Abeba, november 2022) opplyste at de håpet å være ferdig med byggingen av Alemwach innen sommeren 2023, og at leiren da også skal fungere som registreringssenter for eritreiske flyktninger.

Fra *prima facie* til individuell vurdering i januar 2020

Etiopia har tidligere innvilget asyl til eritreere *prima facie*, dvs. på generelt grunnlag ved registrering. Landinfo har tidligere vist til at det forelå informasjon om at etiopiske myndigheter endret denne praksisen i januar 2020 (Landinfo 2020, s. 5). Dette bekreftes av kilde C (e-post, januar 2023), som viser til at

¹² Kilde C viste i denne sammenheng til at det også oppholdt seg rundt 100 000 internt fordrevne etiopiere i området, og at disse også hadde behov for humanitær bistand. Det er uklart i hvilken grad etiopiske myndigheter og andre hjelpeorganisasjoner i området skiller mellom eritreiske flyktninger og etiopiske internt fordrevne.

etiopiske myndigheter den 24. januar 2020 gikk over til en individuell vurdering av eritreiske asylsøkere.

Etiopiske myndigheter (kilde B, møte i Addis Abeba, novemner 2022) forklarte ovennevnte med at tidligere praksis må forstås på bakgrunn av store ankomsttall, og at det først var mulig å vurdere eritreere individuelt da ankomsttallene gikk ned. Ifølge kilden har likevel over 25 000 eritreere fått innvilget asyl i Etiopia etter januar 2020,¹³ inntil registreringen av eritreiske asylsøkere stanset opp (se under). Kilde B oppga ingen informasjon om i hvilken grad eritreere har fått avslag på asylsøknaden sin etter januar 2022, og hva som eventuelt har skjedd med disse.

Midlertidig stans i registrering av eritreiske asylsøkere

Kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022, inkludert etiopiske myndigheter, var omforente om at registreringen av eritreiske asylsøkere har midlertidig stanset opp. Kildene oppga imidlertid noe divergerende opplysninger om når registreringen stoppet opp.

Etiopiske myndigheter (kilde B) opplyste at de ikke har registrert eritreiske asylsøkere «de siste to årene», altså omtrent fra da Tigray-krigen brøt ut i november 2022.¹⁴ Også ifølge kilde F stoppet etiopiske myndigheter å registrere eritreiske asylsøkere da Tigray-krigen brøt ut. Kilde C (e-post, januar 2023) hevdet imidlertid bestemt at registrering stoppet helt opp først i november 2021, da myndighetene erklærte nasjonal unntakstilstand fordi fronten nærmet seg Addis Abeba (se Landinfo 2021b, s. 4).¹⁵

Kilde C viste til at etiopiske myndigheter i begynnelsen av november 2022 åpnet opp for at allerede registrerte flyktninger kan registrere nyfødte barn,¹⁶ men at andre eritreere ikke vil bli registrert som asylsøkere i Etiopia før det foreligger

¹³ Ingen av de andre kildene som Landinfo møtte i Addis Abeba i november 2022, kunne si om dette tallet er riktig.

¹⁴ Krigsutbruddet resulterte ifølge kilde B ikke i en umiddelbar stans i registreringen. Kilden underbygget dette ved vise til at 100 eritreere søkte asyl i Etiopia etter november 2020, inntil registreringen stoppet opp. Andre kilder kunne verken bekrefte eller avkrefte dette tallet. Kilde B forklarte at Tigray-krigen resulterte i at både infrastruktur og menneskelig kompetanse til å registrere eritreiske asylsøkere i Tigray forsvant (se under), samtidig som at krigen gjorde det svært vanskelig for eritreere å flykte over landegrensen fra Eritrea til Etiopia.

¹⁵ Kilde D (møte i Addis Abeba, november 2022) viste til at registreringen stoppet opp allerede under COVID-19-pandemien, men både etiopiske myndigheter (kilde B) og kilde C bestrider dette. Kilde C viste til at pandemien riktignok påvirket registreringen, men at registreringen like fullt ikke stoppet helt opp.

¹⁶ Også kilde F (møte i Addis Abeba, november 2022) viste til dette.

nye retningslinjer for individuell vurdering av eritreiske asylsøkere.¹⁷ Ifølge kilden holder etiopiske myndigheter på å utarbeide slike retningslinjer.

Ifølge etiopiske myndigheter (kilde B, møte i Addis Abeba, november 2022) skal eritreiske asylsøkere etter hvert registreres i Alemwach, og uregistrerte skal i utgangspunktet oppholde seg der inntil registreringen starter opp igjen.

Manglende kompetanse til å skille eritreere fra etiopiske tigrayer

Etiopiske myndigheter (kilde B, møte i Addis Abeba, november 2022) forklarte at registrering av eritreiske asylsøkere stanset opp fordi registreringskapasiteten ble ødelagt under Tigray-krigen. Kilden viste her ikke bare til tap av infrastruktur i form av inngangspunktene og mottaks- og registreringscenteret i Endabaguna, men også til tap av menneskelig kompetanse i Refugee and Returnees Service (RRS),¹⁸ som er ansvarlig for håndteringen av asylsøkere og flyktninger i Etiopia.

Kilde B understrekte i denne sammenheng at det kan være vanskelig å ta stilling til hvorvidt en person faktisk er fra Eritrea. Mange eritreere har store språklige og kulturelle likhetstrekk med tigrayer fra Etiopia, og kompetansen til å skille disse, ligger først og fremst hos tigrayene selv.¹⁹ De som tidligere intervjuet og registrerte eritreiske asylsøkere for RRS i Tigray, var ifølge kilde B derfor i all hovedsak tigrayer. Disse «forlot» imidlertid ifølge kilden jobbene sine da Tigray-krigen brøt ut i november 2022 og «sluttet seg til den andre siden». RRS jobber ifølge kilde B med å «retablere» denne kompetansen, men var uklar på hva dette innebærer i praksis.

Intakt UNHCR-register, men utgåtte ID-kort

På spørsmål om hvorvidt registre over eritreiske asylsøkere og flyktninger ble ødelagt under Tigray-krigen, viste kilde C (møte i Addis Abeba, november 2022) til at i hvert fall UNHCR sin database er intakt. Dette betyr at det normalt skal være mulig å gjenfinne personer som registrerte seg som asylsøker/flyktning i Etiopia før registreringen stoppet opp.²⁰

¹⁷ Per november 2022 var det ennå ikke mulig å registrere nyfødte i Alemwach, men ifølge kilde C (e-post, januar 2023) forelå det planer om å begynne med slik registrering også i Alemwach i begynnelsen av 2023. Kilde C understrekte at det ikke er krav om at begge foreldrene er til stede, og at utgått ID-kort for flyktninger ikke er til hinder for registrering av nyfødte.

¹⁸ RRS het tidligere Agency for Refugees and Returnees' Affairs (ARRA), men skiftet navn i november 2021 (kilde A, e-post av 22. november 2021). RRS ble da også underlagt den etiopiske etterretnings- og sikkerhetstjenesten NISS (National Intelligence and Security Services).

¹⁹ Også da Landinfo undersøkte denne tematikken før krigen, viste etiopiske myndigheter til at kompetansen til å avdekke hvorvidt etiopiere utgir seg for å være eritreere lå hos de ansatte i Tigray (Landinfo 2020, s. 10). Det var derfor eritreiske flyktninger før krigen i utgangspunktet måtte registrere seg i Tigray.

²⁰ Som det fremgår av Landinfo (2020), ble eritreiske flyktninger normalt registrert av UNHCR først etter at de ble registrert av etiopiske myndigheter (uten at UNHCR var til stede). Det er altså en teoretisk mulighet for at etiopiske myndigheter ikke overleverte enhver eritreisk

Kilde C (møte i Addis Abeba, november 2022, samt e-post av januar 2023) var videre bestemt på at «alle» eritreere som fikk innvilget flyktningstatus i Etiopia før registreringen stoppet opp, har fått utstedt ID-kort for flyktninger.²¹ Da Landinfo undersøkte denne problematikken høsten 2018, var det store restanser i utstedelsen av ID-kort til flyktninger (se Landinfo 2020, s. 8–9). På oppfølgingsspørsmål om dette, viste kilde C til at restansene for utstedelse av ID-kort ble bygget ned i 2019, da etiopiske myndigheter, i samarbeid med UNHCR, gjennomførte en biometrisk verifisering av alle flyktninger i landet.²²

Kilde C viste i denne sammenheng til at ID-kort for flyktninger har en utløpsdato, og at de fleste ID-kortene som ble utstedt til eritreiske flyktninger i dag har utløpt.²³ Kortholdernes flyktningstatus påvirkes ifølge kilde C ikke av at ID-kortet har gått ut på dato, men flyktninger med utløpte ID-kort risikerer ifølge kilden å bli nektet tilgang til offentlige tjenester, og bli pågrepet av sikkerhetsstyrker og relokalisert til Alemwach. På oppfølgingsspørsmål om dette, forklarte kilde C (e-post av februar 2023) at risikoen for å bli pågrepet er nokså lav generelt, og først og fremst oppstår dersom en flyktning skal passere en kontrollpost.²⁴ Dette underbygges av at kilden, som nevnt under, også forklarte at mange eritreiske flyktninger lever i Addis Abeba uten formell tillatelse, og at etiopiske myndigheter i stor grad tolerer dette. Etter Landinfos vurdering tilsier dette at etiopiske myndigheter ikke systematisk kontrollerer eritreiske flyktninger, men at de kan få problemer dersom de av ulike årsaker kommer opp i en situasjon hvor de må fremvise ID-kortet sitt.

Registrering av utlendinger i Addis Abeba sommeren 2022

Flere av kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022, viste til at etiopiske myndigheter i juli 2022 ga beskjed om at «alle» utlendinger i Addis Abeba, inkludert asylsøkere og flyktninger, måtte registrere seg. Registreringen var obligatorisk, men kildene var ikke kjent med systematiske reaksjoner mot personer som ikke registrerte seg. Ifølge kilde C (e-post av januar 2023) ble registreringen foretatt av RRS og Immigration and Citizenship Service (ICS), og varte i «2-4 uker».²⁵

asylsøker/flyktning til UNHCR, men det foreligger ingen konkret informasjon om dette. Det er uklart i hvilken grad myndighetenes database ble ødelagt under Tigray-krigen.

²¹ Registrerte flyktninger over 14 år skal få utstedt ID-kort for flyktninger (Landinfo 2020, s. 8). Det finnes tre kategorier ID-kort for eritreiske flyktninger, henholdsvis for leirflyktninger, urbane flyktninger og sponsede flyktninger (kilde C, e-post 2023).

²² Registrering av flyktninger i Biometric Identity Management System (BIMS) startet i juli 2017 (Diaz 2017; UNHCR 2018).

²³ Ifølge kilde C (e-post 2023) er ID-kortene normalt gyldige for tre år av gangen.

²⁴ Forekomsten av veikontrollposter i ulike deler av Etiopia, varierer etter Landinfos forståelse i tid og sted, og knytter seg blant annet til sikkerhetssituasjonen i det aktuelle området. Landinfo passerte ingen operative kontrollposter da vi bevegde oss rundt i Addis Abeba på dag- og kveldstid i november 2022, men flere av kildene vi møtte, viste at myndighetsstyrker setter opp veikontrollposter i byen om natten.

²⁵ Ifølge EEPA (2022) startet registreringen den 18. juli 2022.

Kilde C viste oss et registreringsskjema som ble brukt i juli 2022. Skjemaet hadde tittelen «Foreign Citizens Registration Form». Europe External Programme with Africa (EEPA 2022) viser bilde av et liknende skjema, men med tittelen «Refugee/Asylum Seekers Registration Form». Begge skjemaene ber blant annet om navn, nasjonalitet, sivilstatus, innreisedato og inntektskilde.

De som registrerte seg, fikk ifølge kildene et ID-dokument,²⁶ som aksepteres som identitetsbevis i Etiopia. Flere av kildene fremhevet dette som positivt for eritreiske flyktninger med utgåtte ID-kort for flyktninger. Ifølge kilde C (møte i Addis Abeba, november 2022, samt e-post av februar 2023) gir ikke dette dokumentet status som urban flyktning, men beskytter likevel mot relokalisering til Alemwach (se over).

Ingen av kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022, kunne svare på hvor mange eritreiske flyktninger eller utlendinger generelt, som ble registrert i Addis Abeba sommeren 2022.

Bevegelsesfrihet og opphold utenfor flyktningleirene

Før krigen ble registrerte eritreiske flyktninger normalt henvist til opphold i en av de ovennevnte flyktningleirene. Eritreiske flyktninger kunne imidlertid unntas hovedregelen om å oppholde seg i en flyktningleir ved innvilgelse av status som enten sponset eller såkalt «urban» flyktning (se Landinfo 2020, s. 7). Kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022 var omforente om at skillet mellom sponsede, «urbane» og leirflyktninger per i dag, selv om kategoriene fortsatt formelt sett gjelder, mer eller mindre har mistet praktisk betydning, da eritreiske flyktninger i og utenfor leirene har blitt fordrevet av Tigray-krigen (se over).²⁷

Kildene var samtidig omforente om at eritreiske leirflyktninger formelt sett fortsatt er pålagt å søke RRS om tillatelse (*pass permit*) for å bevege seg (langt) utenfor flyktningleirene, for eksempel for å motta særskilt medisinsk behandling eller møte på en vestlig ambassade i Addis Abeba for å søke om familiegjenforening.²⁸ Flyktningene som tidligere oppholdt seg i leirene i Tigray,

²⁶ Det fremstår som uklart i hvilken grad registrerte flyktninger fikk utstedt et eget ID-dokument etter registrering og hvordan dette dokumentet eventuelt ser ut. Skjemaet som kilde C viste oss, var ifølge kilden blitt gitt til en flyktning som kvittering og ID-dokument etter registrering. Kilde C understrekte imidlertid at utformingen av dokumentet kan variere. Ifølge EEPA (2022) fikk asylsøkere og flyktninger som registrerte seg, et blått ID-kort med tittelen «Proof of Registration Card» (se bilde via lenken i referanselisten).

²⁷ Dette underbygges av at kildene som Landinfo møtte i Addis Abeba i november 2022, også på senere oppfølgingsspørsmål, ga nokså uklare og til dels motstridende svar på spørsmål som berørte denne kategoriseringen, herunder i hvilken grad leirflyktninger som ble fordrevet fra Tigray til Addis Abeba under Tigray-krigen har fått innvilget status som sponset eller urban flyktning.

²⁸ «Pass permit»-systemet er nærmere beskrevet i Landinfo (2020, s. 6). Slike tillatelser ble tidligere gitt blant annet til flyktninger som hadde behov for medisinsk behandling.

skal ifølge etiopiske myndigheter (kilde B, møte i Addis Abeba, november 2022) oppholde seg i leiren Alemwach, og eventuelt søke om «pass permit» der. Kilde C (møte i Addis Abeba, november 2022; samt e-post, januar 2023) stilte seg imidlertid tvilende til hvorvidt det per i dag er mulig å søke om slike tillatelser, i hvert fall i Alemwach, da denne leiren fortsatt er under bygging.

Leirflyktninger uten «pass permit» kan ifølge kilde C få problemer ved kontrollposter eller i andre møter med etiopiske sikkerhetsstyrker. De kan da bli bedt om å dra til Alemwach, eller bli varetektsfengslet i påvente av transport dit. Lengre fengsling eller annen straffeforfølgelse var imidlertid ifølge kilden «veldig usannsynlig». Også andre kilder viser til at (antatte) eritreiske flyktninger tidvis har blitt arrestert og tvangssendt til Alemwach (se for eksempel Kassa 2022 og Yusuf 2022).²⁹ Både kilde C og de andre kildene som Landinfo møtte i Addis Abeba i november 2022, var samtidig omforente om at «svært mange» eritreere, inkludert flyktninger, fortsatt oppholder seg i Addis Abeba uten tillatelse, og at etiopiske myndigheter i dag (igjen) tolererer dette.³⁰

Etter Landinfos vurdering tilsier ovennevnte at etiopiske myndigheter per i dag i liten grad håndhever «pass permit»-systemet, herunder pålegget om at eritreiske flyktninger normalt skal oppholde seg i leire, noe som også var tilfelle da Landinfo undersøkte denne tematikken før utbruddet av Tigray-krigen (se Landinfo 2020, s. 6).

Arbeidstillatelse og statsborgerskap

Kildene som Landinfo møtte i Addis Abeba i november 2022, var samstemte i at den nye flyktningeloven av januar 2019 fortsatt ikke er implementert. Ifølge kilde C (møte i Addis Abeba, november 2022) foreligger det et utkast til ny forskrift, men denne er ikke ferdigstilt ennå. Dette betyr blant annet at det fortsatt er uklart i hvilken grad den nye loven gir eritreiske flyktninger rett til å arbeide i Etiopia. I likhet med tidligere tilgjengelig informasjon, viste kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022 til at mange eritreiske flyktninger jobber i den uformelle økonomien, og at dette fortsatt tolereres av etiopiske myndigheter.

²⁹ Også eritreere med andre lands statsborgerskap skal ha blitt utsatt for dette, men sluppet fri igjen etter noen dager (Kassa 2022). Yusuf (2022) viser til at 100 eritreiske flyktninger i Addis Abeba ble relokalisert i juli 2022 og at en liknende relokalisering fant sted i slutten av november 2020, men da til leirene Adi Harush og Mai Aini.

³⁰ Kilde G viste her til at enkelte arrestasjoner kan ha en legitim forklaring, da «en del» eritreiske flyktninger står bak ran og annen kriminalitet i Addis Abeba. Også andre kilder som Landinfo møtte i Addis Abeba i november 2022 viste til dette.

Ingen av kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022 var kjent med at eritreiske flyktninger har fått etiopisk statsborgerskap.³¹ Også dette er i tråd med tidligere tilgjengelig informasjon (se Landinfo 2016, s. 16).

Midlertidig stans i utstedelse av etiopisk utreisevisum

Eritreiske flyktninger må ha utreisevisum for å kunne forlate Etiopia lovlig (kilde B, møte i Addis Abeba, november 2022). Under COVID-19-pandemien utstedte etiopiske myndigheter kun unntaksvis utreisevisum fra sak til sak.³² Utstedelsen stoppet så fullstendig opp i november 2021, da myndighetene erklærte nasjonal unntakstilstand grunnet Tigray-styrkenes offensiv (kilde C, e-post januar 2023). Ifølge kilde A og C (møter i Addis Abeba, november 2022) skyldtes dette trolig at etiopiske myndigheter ønsket å hindre at TPLF-medlemmer skulle forlate Etiopia under dekke av å være eritreiske flyktninger. Først i oktober 2022 begynte myndighetene igjen å utstede utreisevisum, også til flyktninger med utgåtte ID-kort. Kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022, viste til at det var store restanser. Også etiopiske myndigheter (kilde B) viste til dette, og at de ikke regnet med å komme à jour før «etter 2023».

Etiopiske myndigheter (kilde B, møte i Addis Abeba, november 2022) viste til at flyktninger må være registrert for å få utreisevisum, men ifølge kilde C (e-post, januar 2023) finnes det «bestemmelser for fasilitering av utreisevisum for ikke-registrerte flyktninger». Landinfo har forsøkt å følge opp sistnevnte påstand, men ikke funnet mer informasjon om dette.

Etiopiske myndigheter (kilde B) hevdet også at uregistrerte flyktninger risikerer å bli ilagt en bot på 10 USD for hver dag de overskred registreringsfristen på 15 dager innen ankomst i Etiopia. Kilden var imidlertid uklar på i hvilken grad dette faktisk håndheves, spesielt i lys av at etiopiske myndigheter lenge har latt være å registrere eritreiske asylsøkere (se over). Da Landinfo undersøkte dette tidligere, forelå det ingen informasjon som tilsa at etiopiske myndigheter faktisk ila slike dagbøter (se Landinfo 2020, s. 9–10). Etter Landinfos vurdering er det liten grunn til å tro at dette har endret seg.

³¹ På spørsmål om dette, viste etiopiske myndigheter (kilde B) til at den etiopiske statsborgerskapsloven åpner for å gi utlendinger etiopisk statsborgerskap, men at det er en selvinitiert prosess og at «veldig få» har søkt. Kilden svarte ikke på hvorvidt flyktninger faktisk har ervervet etiopisk statsborgerskap.

³² Kildene anga ikke et eksakt tidspunkt for når etiopiske myndigheter strammet inn utstedelse av utreisevisum under pandemien. Landinfo finner det nærliggende å anta at det skjedde 8. april 2020, da etiopiske myndigheter innførte nasjonal unntakstilstand grunnet pandemien (Oqubay 2020).

Kilde C (e-post, januar 2023) understrekte at flyktninger normalt mister flyktningstatusen sin i Etiopia ved formell utreise,³³ og at også flyktninger som forlater Etiopia irregulært mister flyktningstatusen sin dersom etiopiske myndigheter får informasjon om at de har forlatt landet.

Eritreas ambassade i Addis Abeba

Eritrea gjenåpnet ambassaden sin i Addis Abeba i juli 2018, da Eritrea og Etiopia sluttet fred (Maasho 2018; Deutsche Welle 2018).³⁴ Landinfo lyktes ikke med å få til et møte med Eritreas ambassade i Addis Abeba under oppholdet vårt i byen i november 2022, men fikk likevel noe informasjon om ambassaden og forhold knyttet til denne fra andre kilder.

Søknad om pass og andre konsulære tjenester ved ambassaden

Kilde E (møte i Addis Abeba, november 2022, samt e-post av februar 2023), en velinformert diplomat, bekreftet at Eritreas ambassade i Addis Abeba yter konsulære tjenester og at det også er mulig å søke om pass ved ambassaden. Kilden underbygget dette ved blant annet å vise til et uanmeldt besøk på den eritreiske ambassaden i Addis Abeba høsten 2022. Ambassaden hadde da seks operative skranker for konsulære tjenester og et tosifret antall personer ventet på tur. Ambassaden opplyste da at eritreiske borgere under 60 år må forhåndsbestille time via ambassadens nettsider (<https://erembassy.com>),³⁵ men at etterspørselen for konsulære tjenester var så stor at alle timene var fullbooket tre måneder frem i tid.

Kilde E var usikker på hvor lenge det har vært mulig å søke om pass ved den eritreiske ambassaden i Addis Abeba, men var av den oppfatning at det har vært mulig i flere år. På spørsmål om søknadsprosessen, viste kilden til at ambassaden hadde opplyst om at søkere må fremlegge en autentisert fødselsattest, og at søkere kan gi fullmakt til en slektning eller annen person i Eritrea til å fremskaffe dette.³⁶

³³ Ifølge kilde C (e-post, januar 2023) er det mulig å søke etiopiske myndigheter om å forlate landet med intensjon om å returnere, for eksempel for å delta på et idrettsarrangement i utlandet. Med en slik tillatelse vil vedkommende beholde sin flyktningstatus i Etiopia ved formell utreise.

³⁴ Etiopia og Eritrea gikk til krig mot hverandre i 1998. Bakgrunnen for krigen er sammensatt, men utløsende årsak var uenighet om hvor grensen mellom landene skulle gå. Etter to år med kamper og titusener av drepte på begge sider, overlot partene grensespørsmålet til en internasjonal kommisjon. Etiopia nektet imidlertid senere å akseptere grensekommisjonens konklusjon. Situasjonen mellom landene forble dermed spent, med store militære styrker på begge sider av grensen og tidvise trefninger.

³⁵ Ledige timer legges ifølge ambassaden normalt ut hver 120. dag, men eritreere over 60 år kan møte uanmeldt (som gjenfortalt av kilde E i e-post av februar 2023).

³⁶ I denne sammenheng nevnte kilde E at eritreiske dokumenter er lette å manipulere, men at det eritreiske systemet for sivilregistrering, utstedelse og autentisering av dokumenter fremsto som

Kilde E hadde ingen konkret informasjon om bakgrunnen til dem som søker om pass ved den eritreiske ambassaden, utover at dette inkluderer eritreere som bor i Addis Abeba.³⁷ Kilden kjente til tilfeller hvor eritreere med flyktningstatus i Etiopia har fått bistand fra ambassaden i forbindelse med autentisering av eritreiske dokumenter, men understrekte at vedkommende hadde inntrykk av at eritreiske flyktninger flest unngår ambassaden.

Eritreisk etterretnings- og sikkerhetstjeneste i Addis Abeba

Det har lenge vært kjent at Eritreas etterretnings- og sikkerhetstjeneste søker innflytelse over eritreere i tredjeland, og at eritreiske ambassader spille en rolle i dette (se for eksempel UN Human Rights Council 2015, s. 94–95). Kildene vi møtte i Addis Abeba i november 2022, var omforente om at eritreisk etterretning også er tilknyttet den eritreiske ambassaden i byen. Kildene hadde imidlertid ingen konkret informasjon om eritreisk etterretning sin aktivitet, kapasitet eller rekkevidde i Etiopia.

Under Tigray-krigen, hvor etiopiske og eritreiske styrker kjempet side om side mot Tigray-styrkene i Etiopia (se Landinfo 2021a, 2021b og 2022a), dukket det opp påstander om at eritreiske sikkerhetsstyrker også opererte i og rundt Addis Abeba. Enkelte kilder påsto i denne sammenheng at noen eritreiske flyktninger i Addis Abeba ble pågrepet og tvangsreturnert til Eritrea med fly (se for eksempel Plaut 2021). Ingen av kildene som Landinfo møtte i Addis Abeba i november 2022 kunne bekrefte eller avkrefte disse påstandene.

Tilgjengelig informasjon tilsier at etiopiske og eritreiske sikkerhetsstyrker, i hvert fall tidvis under Tigray-krigen, koordinerte sine operasjoner mot Tigray-styrkene (se for eksempel Blinken 2022). Etter Landinfos vurdering tilsier dette at landenes sikkerhetsstyrker også kan ha samarbeidet om sikkerhetsmessige forhold i Addis Abeba. Dette kan ha gitt eritreiske etterretningsfolk og sikkerhetsstyrker handlingsrom overfor eritreiske flyktninger i byen. Det er uklart hvordan fredsavtalen mellom etiopiske myndigheter og TPLF har påvirket relasjonen mellom Etiopia og Eritrea.³⁸

bedre enn det etiopiske. Kilden nevnte her også at mange eritreiske dokumenter inneholder skrivefeil, uten at dette i seg selv betyr at dokumentet er manipulert eller forfalsket.

³⁷ Kilde E understrekte at eritreere i Etiopia ikke nødvendigvis er asylsøkere eller flyktninger, men etter fredsavtalen mellom landene i juli 2018 også inkluderer eritreere som har reist til Etiopia på regulært vis for å drive forretninger og liknende. Landegrensen åpnet riktignok kun midlertidig, men eritreere med eritreisk pass og utreisetillatelse (se Landinfo 2019), kan fly direkte fra Asmara til Addis Abeba.

³⁸ Det er uklart hvordan eritreiske myndigheter ser på at etiopiske myndigheter har inngått en fredsavtale med TPLF, hvor etiopiske myndigheter blant annet har forpliktet seg til å beskytte Etiopia, inkludert Tigray, mot utenlandsk inntrengning (*foreign incursion*). Ved utgangen av januar 2023 foreligger det motstridende rapporter om hvorvidt eritreiske styrker har til hensikt å trekke seg ut av Tigray eller ikke (se for eksempel Houreld & Le 2023).

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon og http://www.landinfo.no/asset/3135/1/3135_1.pdf.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

ACAPS (2021, 22. februar). *Ethiopia - The Pre-crisis situation in Tigray*. Genève: ACAPS.

Tilgjengelig fra <https://www.acaps.org/special-report/ethiopia-pre-crisis-situation-tigray> [lastet ned 9. februar 2023]

BBC (2022, 18. oktober). Ethiopia civil war: Federal army seizes Shire and two other Tigray towns. *BBC*. Tilgjengelig fra <https://www.bbc.com/news/world-africa-63300722> [lastet ned 9. februar 2023]

Blinken, A. (2022, 14. oktober). *Intensifying Military Operations in Northern Ethiopia*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <https://www.state.gov/intensifying-military-operations-in-northern-ethiopia/> [lastet ned 8. februar 2023]

Diaz, D. (2017, 29. november). Ethiopia rolls out new biometric system to enhance registration of refugees. *UNHCR*. Tilgjengelig fra <https://www.unhcr.org/afr/news/stories/2017/11/5a1eda194/ethiopia-rolls-out-new-biometric-system-to-enhance-registration-of-refugees.html> [lastet ned 10. februar 2023]

Deutsche Welle (2018, 16. juli). Eritrean embassy reopens in Ethiopia. *Deutsche Welle*. Tilgjengelig fra <https://www.dw.com/en/eritrean-embassy-reopens-in-ethiopia/a-44695828> [lastet ned 9. februar 2023]

EEPA, dvs. Europe External Programme with Africa (2022, 22. juli). Eritrean refugees in Addis Ababa concerned as they are informed to register at local authorities. *EEPA*. Tilgjengelig fra <https://www.eepa.be/?p=6329> [lastet ned 9. februar 2023]

Fana Broadcasting Corporate (2021, 26. juni). Ethiopia, UNHCR To Build Shelters For Eritrean Refugees In Dabat, North Gondar. *Fana Broadcasting Corporate*. Tilgjengelig fra <https://www.fanabc.com/english/ethiopia-unhcr-to-build-shelters-for-eritrean-refugees-in-dabat-north-gondar/> [lastet ned 9. februar 2023]

- Hourelid, K. & Le, s. (2023, 23. januar). Peace deal ending Ethiopia's Tigray war yet to dispel fear of more atrocities. *The Washington Post*. Tilgjengelig fra <https://www.washingtonpost.com/world/2023/01/25/ethiopia-tigray-eritrea-peace-deal/> [lastet ned 9. februar 2023]
- International Crisis Group (2022, 23. november). Turning the Pretoria Deal into Lasting Peace in Ethiopia. *International Crisis Group*. Tilgjengelig fra <https://www.crisisgroup.org/africa/horn-africa/ethiopia/turning-pretoria-deal-lasting-peace-ethiopia> [lastet ned 9. februar 2023]
- Kassa, L. (2022, 28. juli). Eritrean refugees say that they are being arbitrarily detained in Ethiopian camps. *The Guardian*. Tilgjengelig fra <https://www.theguardian.com/global-development/2022/jul/28/eritrean-refugees-claim-arbitrarily-arrested-beaten-detained-in-ethiopian-camps-unhcr> [lastet ned 8. februar 2023]
- Landinfo (2016, 14. januar). *Grensepassering, registrering og forhold for eritreiske flyktninger i Etiopia*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/03/Etiopia-Eritrea-temanotat-Grensepassering-registrering-og-forhold-for-eritreiske-flyktninger-i-Etiopia-140116-1.pdf> [lastet ned 13. februar 2023]
- Landinfo (2019, 2. april). *Eritrea: Utreise*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2019/04/Eritrea-respons-Utreise-02042019-Oppdatert-versjon-4.pdf> [lastet ned 9. februar 2023]
- Landinfo (2020, 14. januar). *Passering av landegrensen, registrering og andre forhold for eritreiske flyktninger i Etiopia i 2018-2019*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2020/02/Etiopia-respons-Passering-av-landegrensen-registrering-og-andre-forhold-for-eritreiske-flyktninger-14022020.pdf> [lastet ned 9. februar 2023]
- Landinfo (2021a, 23. september). *Sikkerhet og humanitære forhold i Tigray*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2021/09/Etiopia-temanotat-Sikkerhet-og-humanitære-forhold-i-Tigray-23092021-1.pdf> [lastet ned 29. mars 2023]
- Landinfo (2021b, 12. november). *Etiopia: Utvikling siden august 2021*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2021/11/Etiopia-respons-Utviklingsiden-august-2021-12112021.pdf> [lastet ned 29. mars 2023]
- Landinfo (2022a, 8. april). *Etiopia: Utvikling siden november 2021*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2022/04/Etiopia-temanotat-Utvikling-siden-november-2021-08042022.pdf> [lastet ned 9. februar 2023]
- Landinfo (2022b, 19. august). *Forhold for etniske tigrayer utenfor Tigray*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2022/08/Etiopia-respons-Forhold-for-etniske-tigrayer-utenfor-Tigray-AMKN-19082022.pdf> [lastet ned 9. februar 2023]
- Lu, C. (2022, 14. november). Ethiopia's Perilous Path to Peace. *Foreign Policy*. Tilgjengelig fra <https://foreignpolicy.com/2022/11/14/ethiopia-war-peace-deal-truce-tigray-humanitarian-crisis/> [lastet ned 9. februar 2023]
- Maasho, A. (2018, 16. juli). Eritrea reopens embassy in Addis Ababa in fresh sign of thaw with Ethiopia. *Reuters*. Tilgjengelig fra <https://www.reuters.com/article/us-ethiopia-eritrea/eritrea-reopens-embassy-in-addis-ababa-in-fresh-sign-of-thaw-with-ethiopia-idUSKBN1K60NO> [lastet ned 9. februar 2023]
- Miller, S. (2022, 11. august). Nowhere to run: the plight of Eritrean refugees in Ethiopia. *The Conversation*. Tilgjengelig fra <https://theconversation.com/nowhere-to-run-the-plight-of-eritrean-refugees-in-ethiopia-186842> [lastet ned 9. februar 2023]

- [Nationality Proclamation] (2003, 23. desember). *Proclamation of Ethiopian Nationality*, No. 378/2003. Tilgjengelig fra <http://www.refworld.org/docid/409100414.html> [lastet ned 9. februar 2023]
- Oqubay, A. (2020, 5. juni). Ethiopia's unconventional COVID-19 response. *World Economic Forum*. Tilgjengelig fra <https://www.weforum.org/agenda/2020/06/ethiopia-covid19-response/> [lastet ned 9. februar 2023]
- Plaut, M. (2021, 10. januar). Eritrean special forces in Addis. *Eritrea Hub*. Tilgjengelig fra <https://eritreahub.org/eritrean-special-forces-in-addis> [lastet ned 9. februar 2023]
- Rakuba, U (2023, 12. januar). Ethiopia's war in Tigray has ended, but deep faultlines remain. *The Economist*. Tilgjengelig fra <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2023/01/12/ethiopias-war-in-tigray-has-ended-but-deep-faultlines-remain> [lastet ned 9. februar 2023]
- [Refugee Proclamation] (2019). *Ethiopia Refugee Proclamation 2019*. Tilgjengelig fra <https://data.unhcr.org/en/documents/details/68964> [lastet ned 9. februar 2023]
- Rudolf, M. (17. desember 2021). Eritrean refugees are at risk in Ethiopia. Tilgjengelig fra: <https://www.dandc.eu/en/article/tigray-conflict-exposes-eritreans-living-refugee-camps-northern-ethiopia-recurring-violence> [lastet ned 8. februar 2023]
- UNHCR (u.å.). Total Refugees and Asylum Seekers. *UNHCR*. Tilgjengelig fra <https://data.unhcr.org/en/country/eth> [lastet ned 9. februar 2023]
- UNHCR (2018, mai). Comprehensive Level 3 and BIMS Registration in Ethiopia. *UNHCR*. Tilgjengelig fra <https://reliefweb.int/report/ethiopia/ethiopia-comprehensive-level-3-registration-and-bims-enrolment-may-2018-newsletter> [lastet ned 9. februar 2023]
- UNHCR (2022e, 4. mars). *Northern Ethiopia Emergency Situation UNHCR Regional Appeal (January-December 2022)*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://data2.unhcr.org/en/documents/details/91374> [lastet ned 8. februar 2023]
- UNHCR (2022, oktober). Operational Overview and Refugee Population by Location. *UNHCR*. Tilgjengelig fra <https://data.unhcr.org/en/documents/details/96664> [lastet ned 8. februar 2023]
- UNHCR (2022, 22. november). Northern Ethiopia Emergency Situation. *UNHCR*. Tilgjengelig fra <https://reporting.unhcr.org/document/3748> [lastet ned 9. februar 2023]
- UNHCR (2022, 9. desember). UNHCR ramps up assistance to refugees, displaced families in northern Ethiopia as peace returns. *UNHCR*. Tilgjengelig fra <https://www.unhcr.org/news/briefing/2022/12/6392f6ad4/unhcr-ramps-assistance-refugees-displaced-families-northern-ethiopia-peace.html> [lastet ned 9. februar 2023]
- UNHCR (2022, 20. desember). Ethiopia: Operational Overview and Refugee Population by Location (November 2022). *UNHCR*. Tilgjengelig fra <https://reliefweb.int/map/ethiopia/ethiopia-operational-overview-and-refugee-population-location-november-2022> [lastet ned 9. februar 2023]
- UN Human Rights Council (2015, 5. juni). *Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea*. Tilgjengelig fra https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/HRBodies/HRCouncil/CoIEritrea/A_HRC_29_CRP-1.pdf [lastet ned 9. februar 2023]
- UN News (2022, 18. februar). Ethiopia conflict: thousands of Eritrean refugees flee new deadly attack on camp. *UN News*. Tilgjengelig fra <https://news.un.org/en/story/2022/02/1112232> [lastet ned 9. februar 2023]

Yusuf, M. (2022, 18. juli). Report: Eritrean Refugees relocated from Addis Abeba to Dangerous Area. *Voice of America*. Tilgjengelig fra <https://www.voanews.com/a/report-eritrean-refugees-relocated-from-addis-ababa-to-dangerous-area/6663427.html> [lastet ned 9. februar 2023]

Muntlige kilder

Kilde A, diplomat for land A, e-post av 22. november 2021 og 18. oktober 2022, samt møte i Addis Abeba, 21. november 2022.

Kilde B, representant for etiopiske myndigheter, møte i Addis Abeba, 21. november 2022.

Kilde C, representanter for en internasjonal organisasjon, møte i Addis Abeba, 22. november 2022, samt e-poster av 24. januar 2023 og 2. februar 2023.

Kilde D, representant for en internasjonal organisasjon, møte i Addis Abeba, 22. november 2022.

Kilde E, diplomat for land B, møte i Addis Abeba, 23. november 2022, samt e-post av 1. februar 2023.

Kilde F, representanter for en internasjonal organisasjon, møte i Addis Abeba, 23. november 2022.

Kilde G, lokal ressursperson, møte i Addis Abeba, 25. november 2022.

© Landinfo 2023

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.